

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: lehj@uim.dk og int-rekrut@uim.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325659
TRIH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 20/02161-2

28. SEPTEMBER 2020

HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF UDLÆNDINGELOVEN

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 31. august 2020 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrket kontrol med udenlandsk arbejdskraft m.v.)

Instituttet har bemærkninger til de dele af udkastet, som omhandler forslag til indførelse af formodningsafslag på dele af erhvervsområdet for udenlandske arbejdstagere.

1. KORT OM LOVUDKASTETS INDHOLD

Udlændinge- og Integrationsministeriet foreslår i udkastet at styrke mulighederne for, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan imødegå, at virksomheder og udlændinge omgår de gældende regler på erhvervsområdet for udenlandske arbejdstagere.

Det foreslås derfor blandt andet, at styrelsen skal have mulighed for at give afslag til udlændinge, som søger om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse hos en stedfæstet arbejdsgiver og praktikophold, hvis der er en vis formodning for, at oplysningerne, som danner grundlag for myndighedernes vurdering af opholdstilladelsen ikke er korrekte, eller hensigten med ansøgningen ikke er reel (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1. og 2.2.).

Dette er en udvidelse af nugældende praksis, hvor der kræves "bestemte grunde til at antage", at f.eks. en ansættelseskontrakt er et udtryk for reelle ansættelsesvilkår (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2.).

Med forslaget bemyndiges Udlændinge- og Integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om rammerne for disse formodningsafslag, som skal udmøntes i udlændingebekendtgørelsen (udlændingelovens § 9 a, stk. 26, og § 9 k, stk. 5).

2. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

2.1. POTENTIELLE RETSSIKKERHEDSMÆSSIGE UDFORDRINGER

Instituttet antager, at bevisbyrden for styrelsen sænkes ved, at styrelsen ikke længere skal "antage", men i stedet vurdere, om der er en "vis formodning" for, at ansøger ikke har givet korrekte oplysninger eller har intentioner om at snyde systemet i forbindelse med ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse.

Det fremstår imidlertid ikke helt klart, hvad forskellen fra nugældende og foreslået praksis er, trods ministeriet nævner en række eksempler på, hvad der vil skulle tillægges vægt.

Styrelsen vil f.eks. med forslaget have mulighed for at give afslag til en ansøger ud fra en kontrol af den virksomhed, som er grundlag for opholdstilladelsen ved eksempelvis at undersøge virksomhedens likviditet, opbygning, de ansatte m.m. Dette er en udvidelse af nugældende praksis.

Derudover vil styrelsen fremadrettet tillægge det betydning ved afgørelsens udfald, om udlændingen har fremlagt dokumentation, der kan begrunde tvivl om rigtigheden, eller hvis udlændingen eksempelvis har arbejdet ulovligt i Danmark før. Styrelsen kan også lægge vægt på, om udlændingen fremstår utroværdig f.eks. i forbindelse med ansøgning om opholdstilladelse eller på grov vis har tilsidesat betingelser i forbindelse med tidligere opholdstilladelser i Danmark (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2.). Det er ikke nærmere beskrevet, hvordan udlændingen kan fremstå utroværdig, men ministeriet fremhæver, at eksemplerne ikke er udtømmende, og at der skal foretages en konkret og individuel vurdering på baggrund af de samlede oplysninger i hver enkelt sag.

Instituttet er opmærksom på, at de nærmere rammer for udmøntningen med forslaget skal fastsættes i udlændingebekendtgørelsen.

Instituttet bemærker alligevel, at udvidelsen af styrelsens beføjelse til at træffe afgørelse lægger op til, at styrelsen får muligheden for at træffe afgørelse på et grundlag, som kan medvirke til uforudsigelighed og vilkårlige afgørelser, idet rammerne for formodningsafslaget ikke fremstår helt klare. Særligt i forhold til spørgsmålet om troværdighed, er det relevant at udpensle vurderingsgrundlaget nærmere, da troværdighed er en kompleks størrelse og i øvrigt en kendt faktor på

udlændingeområdet, som i andre sammenhænge er blevet beskrevet nærmere.¹

Det er derfor væsentligt, at det præciseres, hvad der menes med "en vis formodning".

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i bemærkningerne præciserer, hvad der menes med "en vis formodning", herunder ved at eksemplificere i højere grad, hvad styrelsen skal lægge vægt på ved vurderingen.

Med venlig hilsen

Trine Otto Hansen

JURIDISK RÅDGIVER

¹ Se eksempelvis:

Vejledning om behandling af ansøgninger om visum til Danmark nr. 10182 af 17. december 2018, punkt. 5.8., samt bemærkningerne til lov nr. 1566 af 19. december 2017 om ændring af udlændingeloven (Skærpelse af muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse for udlændinge, der aktivt har modarbejdet afklaringen af deres identitet i forbindelse med ansøgning om opholdstilladelse her i landet), de almindelige bemærkninger, punkt. 2.3.1.